

OMZIENEN IN VERWONDERING

CHANTAL VAN RIEL (42),
EVENEMENTENORGANISATOR,
LEEFDE ALS KIND TUSSEN DE
KERMISKRAMEN. ALS TIENER
BRACHT DEZE AFKOMST
HAAR IN VERLEGENHEID.
INMIDDELS KIJKT ZE
LIEFDEVOL OP HAAR JEUGD
TERUG EN LAAT ZE ZICH NIET
MEER IN HOKJES PLAATSEN.

tekst **Eline Lubberts** | beeld **studiozero.nl**

Blote voeten

Samen met mijn zusje zit ik in een cabine van een vrachtauto. Naast ons zit oma en aan onze voeten ligt de hond. Mijn moeder rijdt, met blote voeten. Ze ziet er stoer uit, terwijl ze die grote DAF bestuurt. De kermistent ligt op de oplegger, erachter hangt de woonwagen. Daar zullen we vanavond weer in slapen. Voordat we wegrijden, slaat mijn moeder altijd een kruisje voor een veilige aankomst. Het was allemaal niet zo veilig als nu, minder snelwegen, smalle weggetjes. En het was gezellig en goed. Dat is een van mijn eerste herinneringen.

Vrijheid

Mijn moeder en oma runden samen het balcoroterspel (een gokspel waarmee je grote knuffels kon winnen). De woonwagen werd altijd pal achter de kermis geplaatst, dus altijd midden in de wijk of dorp waar we die week stonden. Mijn moeder koos voor de kleinere kermissen. In het voorjaar gingen we op pad tot in oktober. Dan gingen we terug naar Apeldoorn, waar we een vaste plek hadden. Het leven daar tussen de stacaravans betekende vrijheid. Onderweg maakten we vriendjes, voor een week. De hele familie van mijn moeders kant stond op de kermis. We trokken niet gezamenlijk op, iedereen koos zijn eigen kermis uit. Zo nu en dan kwamen we bij elkaar en stonden we voor een periode op dezelfde kermis. Dan was het feest. De familiebanden waren optimaal, maar vaak wel op afstand. Ook op de vaste standplaats overheerste het vrijheidsgevoel. Er waren van die hoge riethalmen en daar kon ik uren tussen liggen op mijn rug, kijkend naar dat wuivende gras en de wolken. Dat was ook vrijheid.

Pyjama

Nu ik zelf moeder ben, kan ik me bijna niet voorstellen dat mijn moeder en mijn oma ons 's avonds alleen lieten in de caravan. Deur op slot, wij in bed en zij aan het werk. Dat deden alle ouders op de kermis. Het waren andere tijden. Af en toe liep er eentje terug om bijvoorbeeld iets te halen en die checkte dan alle kin- ➡

Als puber
schaamde
Chantal zich
voor haar
afkomst. Nu is
ze er trots op.

'MET Z'N
VIEREN OP
4 M², DAT
WAS OOK
PERFECT'

→ deren. Op een avond – ik denk dat ik een jaar of vier was – moest mijn zusje heel hard huilen. En wat ik ook zei of deed, ik kreeg haar niet stil. Het enige wat ik kon denken was: we moeten naar mama toe, die kan haar troosten. Dus ik duwde het kiepraam open en liet mijn zusje erdoor zakken. Vervolgens ben ik er zelf achteraan gesprongen. Wij in de pyjama op zoek naar mijn moeder. Een vrouw uit de buurt zag ons lopen en haalde ons naar binnen. Bij haar konden we wachten. We kregen warme chocomelk en het was gezellig. Toen mijn moeder ons daar kwam halen kreeg ik een tik tegen mijn billen. Ik was zo verbaasd. Ik dacht juist dat ik het goede had gedaan. Veel later heb ik haar wel eens gevraagd waarom ze dat had gedaan. Het was waarschijnlijk uit pure ongerustheid.

Het allerbeste

Mijn moeder was zelf naar een kostschool bij de nonnen geweest terwijl haar ouders met de kermis op pad waren. Dat wilde ze niet voor ons. Alleen het allerbeste was goed genoeg. Een opleiding dus. Ze stopte daarom met haar kermis-carrière toen ik naar de lagere school moest. Het werd een flat in Apeldoorn, een groter verschil is bijna niet denkbaar. Maar ik was zo jong, het wende snel. Mijn moeder vond een baan en mijn ouders – die al jaren gescheiden waren – kwamen zelfs weer bij elkaar en ik kreeg nog een broertje.

Hokjes

Voor mij is mijn achtergrond nu de normaalste zaak van de wereld. De schaamte en het ongemak die ik er ooit bij voelde, zijn al lang voorbij. Er waren tijden dat ik het voor me hield. Dat begon in de brugklas. Het kwam ter sprake en een klasgenoot riep: 'Dus jij bent een kermisklant.' En iemand zei: 'Je bent dus een kamper.' Voor de goede orde:

ik was geen van beide. Mijn moeder was een kermisexploitant, de mensen die er naartoe kwamen waren kermisklanten. En dat wij toevallig in een woonwagen woonden, wil niet zeggen dat we van het kamp komen. In mijn beleving zijn reizigers niet te vergelijken met een uitbater van een kermisattractie. Ik leerde toen dat mensen snel hun oordeel klaar hebben en anderen graag in hokjes plaatsen. Daarna hield ik mijn mond dicht. Alleen mensen die ik goed kende en vertrouwde, wisten het.

Microfoon

Ik weet waar ik vandaan kom. Als kind was dat leven vanzelfsprekend. En zo voelt het nu ook weer, na een periode dat ik niet met onbekenden sprak over mijn jonge jaren. Nu kan ik met liefdevolle verwondering terugkijken op het meisje dat niet durfde te vertellen dat ze van de kermis kwam. Ik ben blij, trots zelfs, dat het een onderdeel van me is. Wat ik toen heb ervaren, pakt niemand me af. Samen met mijn man en twee dochters woon ik sinds kort in ons droomhuis. Hoewel ik er met volle teugen van geniet, weet ik dat ik ook gelukkig kan zijn zonder. Geluk zit 'm niet in dat fijne huis. Met mijn gezin kan ik ook gelukkig zijn in een hutje. Ik was ook gelukkig toen ik in de woonwagen woonde. Zelf sliep ik boven in het stapelbed, mijn moeder samen met mijn zusje onderin en mijn oma in het andere bed. Wij met z'n vieren op vier vierkante meter, dat was ook perfect. Als je opgroeit weet je niet beter. Soms zie ik overeenkomsten. Mijn moeder stond met de microfoon in de hand op de kermis het balcorotorspel aan te prijzen. Je weet wel, met zo'n uitbundige en rollende stem. Ik sta als presentatiecoach en dagvoorzitter ook vaak voor het publiek. Anders, niet zo nadrukkelijk op de voorgrond, maar ik vind het mooi dat er zo bruggen zijn te slaan. ➡